

Samovrednovanje škola

korištenje rezultata nacionalnih ispita za unapređivanje rada škola

Petar Bezinović
Institut za društvena istraživanja u Zagrebu
Centar za istraživanje i razvoj obrazovanja

Seminar za ravnatelje i ispitne koordinatore škola
rujan, 2006.

**Kako trajno poboljšavati kvalitetu
obrazovanja u našim školama?**

Što je samovrednovanje škola?

Samovrednovanje je proces sustavnog i kontinuiranog praćenja, analiziranja i procjenjivanja uspješnosti rada škole.

U razvijenim obrazovnim sustavima samovrednovanje se, uz vanjsko vrednovanje, uspješno koristi kao učinkovit mehanizam za unapređivanje kvalitete obrazovanja.

Quality Evaluation in School Education, *European pilot project*: Declaration from Conference, Vienna 20/21 November 1998 - <http://europa.eu.int/comm/education/poledu/vienna.html>

RECOMMENDATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 12 February 2001 on European cooperation in quality evaluation in school education - <http://130.104.105.148/Bede/EBED392001/OJL60-51.pdf>

Ključna pitanja

- 1. Koliko smo dobri, koliko je dobra naša škola?**
- 2. Što činiti da budemo još bolji?**

Svrha

- Pomoći školama da preuzimaju veću odgovornost za praćenje vlastitoga rada i za poduzimanje nužnih promjena.
- Pomoći školama u prepoznavanju i razumijevanju vlastitih prednosti i nedostataka, postavljanju prioriteta i razvojnih ciljeva.
- Pomoći školama u postavljanju specifičnih razvojnih planova u skladu s vlastitim posebnostima i potrebama.
- Pomoći školama u provedbi konkretnih razvojnih planova.

Ciljevi na razini sustava

- Širenje **kulture kvalitete**. Naglašavanje važnosti unapređivanja kvalitete obrazovanja.
- Ustroj trajnog internog, školskog sustava za procjenjivanje, praćenje i unaprjeđivanje rada škola.
- Unapređivanje kvalitete 'iznutra' i 'odozdo'. **Temeljeno na povjerenju.**
- Uključivanje svih sudionika procesa obrazovanja – ravnatelja, nastavnika, učenika, roditelja, lokalne zajednice...
- Definiranje i praćenje mjerljivih indikatora i kriterija kvalitete obrazovanja.

NACIONALNI ISPITI I SAMOVREDNOVANJE ŠKOLA

Zadatak

Pokrenuti proces samovrednovanja škola temeljenog na rezultatima nacionalnih ispita u skladu sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o srednjem školstvu (NN 81/05, članak 3).

Članak 3.

Praćenje i vrednovanje rada škola provodi se Nacionalnim ispitima. Nacionalni ispiti temeljeni su na nacionalnim obrazovnim standardima, a organizira ih i provodi Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja u suradnji sa školama. Ovi se ispiti provode na svim razinama obrazovanja.

Radi trajnog unaprjeđivanja vlastite kvalitete, škole su obvezne koristiti rezultate nacionalnih ispita za vlastitu samoanalizu i samovrednovanje uz korištenje ostalih indikatora kvalitete odgoja i obrazovanja.

Uvjete, način i postupke provođenja nacionalnih ispita i postupaka samovrednovanja propisuje ministar.

Rasprava o kvaliteti

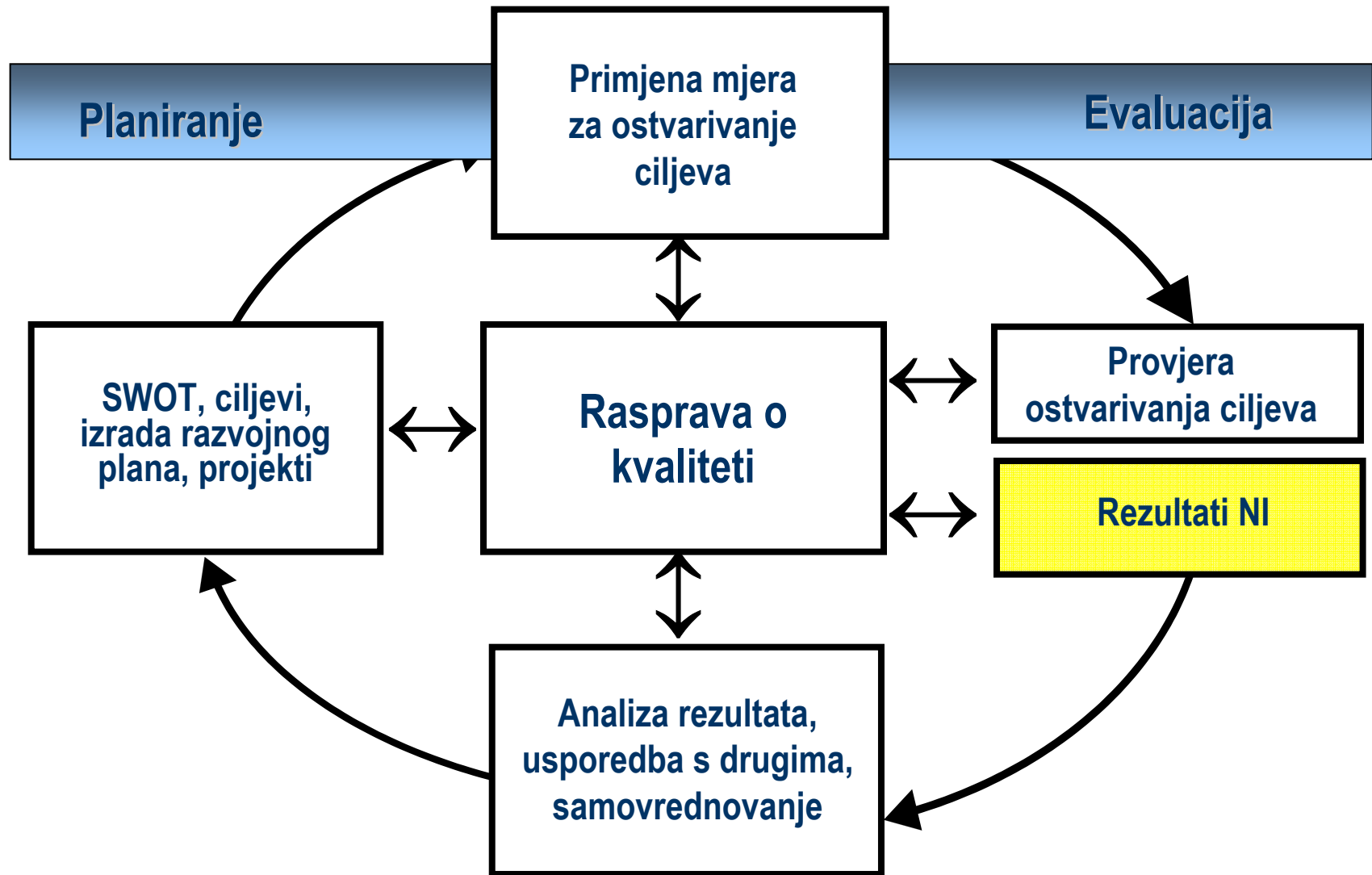
Polazišta za raspravu su:

- (1) podaci o uspješnosti učenika na ispitima i
 - (2) procjene učenika na anketnim upitnicima koji su primijenjeni prije svakog pojedinog testa.
- Prikupljeni se podaci mogu shvatiti kao indikatori postignuća i motivacije učenika te ih valja koristiti kao smjernice za poželjne intervencije i promjene.

Tko provodi samovrednovanje?

- Postupak samovrednovanja u školama provodi školsko povjerenstvo kojega imenuje ravnatelj.
- Članovi povjerenstva mogu biti ravnatelj škole, ispitni koordinator, nastavnici ispitivanih predmeta na nacionalnim ispitima, stručni suradnik i najmanje još dva predstavnika Nastavničkog vijeća.
- U povjerenstvo se mogu uključiti i drugi članovi (učenici, roditelji, članovi Školskog odbora i sl.).

Školski razvojni plan: Dinamički ciklus kvalitete

Faze samovrednovanja

- **Analiza rezultata na ispitima iz pojedinih predmeta → interpretacija rezultata;**
- **Analiza procjena učenika na upitnicima - (1) percepcija podrške predmetnog nastavnika; (2) omiljenost predmeta; (3) vještine učenja predmeta; (4) angažiranost na nastavi → interpretacija rezultata;**
- **Ispunjavanje priloženog samoevaluacijskog upitnika – izrada izvješća;**
- **SWOT analiza - analiza stanja i razvojnih mogućnosti → članovi školskog povjerenstva ispunjavaju SWOT tablicu i grupno je analiziraju te određuju područja u kojima valja pokrenuti promjene;**
- **Definiranje razvojnih ciljeva → izrada školskog razvojnog plana prema priloženom obrascu → definiranje postupaka i metoda za ostvarivanje poželjnih promjena;**
- **Vrednovanje vlastitog samoevaluacijskog procesa.**

Kome i kako dostaviti izvješća?

- Izvješća se popunjavaju u formi koja će svima biti dostavljena elektronskom poštom.
- Dostavljaju se do 30. studenoga 2006. godine na adresu: kvaliteta@ncvvo.hr

Mreža podrške

- Izvješća pregledavaju “kritički prijatelji” škola, koji komuniciraju sa školama i prate izvršenje predloženih razvojnih planova.
- Kolegijalna podrška i razmjena iskustava.